

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Zdeňka Kühna, soudce Ondřeje Mráčky a soudkyně Michaely Bejčkové v právní věci žalobce: **M. M.**, proti žalovanému: **Katastrální úřad pro Moravskoslezský kraj**, Katastrální pracoviště Opava, se sídlem Praskova 194/11, Opava, za účasti osob zúčastněných na řízení: **I) J. L., II) J. L.**, ve věci ochrany před nezákonným zásahem, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 30. 5. 2018, čj. 22 A 193/2017-48,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se odmítá**.
- II.** Žádný z účastníků řízení **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) se ve věci určení nezákonnosti zásahů správního orgánu domáhá kasační stížností zrušení výroku II. rozsudku krajského soudu. Krajský soud tímto výrokem odmítl žalobu v části, kterou se stěžovatel domáhal určení, že neprovedení zápisu poznámky spornosti podle § 24 zákona č. 256/2013 Sb., katastrálního zákona, do katastru nemovitostí k vyjmenovaným pozemkům v k. ú. B. B., obec B., oznámené stěžovateli přípisem ze dne 11. 10. 2017 nazvaným „Vrácení podání“, bylo nezákonným zásahem.

[2] Krajský soud stěžovateli ustanovil v řízení o žalobě zástupce JUDr. Tomáše Doležala, advokáta. V souladu s § 35 odst. 9 s. ř. s. toto zastoupení nadále trvalo také v řízení o kasační stížnosti. Usnesením ze dne 22. 8. 2018, čj. 10 As 212/2018-20, NSS zprostil JUDr. Tomáše Doležala, advokáta, zastupování stěžovatele v řízení o kasační stížnosti. NSS tak učinil proto, že z vyjádření stěžovatele zasláného soudu dne 13. 7. 2018 bylo patrné, že mezi ustanoveným zástupcem a zastoupeným nevzniklo pouto důvěry, jež je k řádnému výkonu zastoupení nezbytné. NSS současně v usnesení ze dne 22. 8. 2018 stěžovateli ustanovil nového zástupce pro řízení o kasační stížnosti, advokáta Mgr. Martina Sýkoru.

[3] V průběhu řízení NSS dospěl k závěru, že také v případě zastoupení Mgr. Martinem Sýkorou bylo mezi stěžovatelem a jeho zástupcem narušeno nezbytné pouto důvěry. Stěžovatel nesouhlasil s obsahem podání odeslaných z datové schránky Mgr. Sýkory, a proto soudu podání advokáta opětovně zasílal ze své soukromé datové schránky poté, co je upravil podle svých představ. Narušení důvěry potvrdil v reakci na výzvu soudu také sám ustanovený zástupce v přípisu ze dne 28. 11. 2018. NSS proto výrokem I. usnesením ze dne 5. 12. 2018, čj. 10 As 212/2018-83, zprostil Mgr. Martina Sýkoru zastupování žalobce v řízení o kasační stížnosti. Současně rozhodl, že ustanovení dalšího zástupce k ochraně zájmů stěžovatele ve smyslu § 35 odst. 9 s. ř. s. není opodstatněné. NSS podotkl, že dobrodiní spočívající v ustanovení advokáta je výjimečným institutem. Přestože správní soudy stěžovateli ustanovily již dva advokáty, stěžovatel nebyl s jejich zastupováním spokojen. NSS nepřisvědčil stěžovateli,

že ho Mgr. Sýkora náležitě nezastupoval. Ztrátu důvěry mezi ustanoveným zástupcem a stěžovatelem zapříčinil svým jednáním sám stěžovatel.

[4] Stěžovatel tedy po zproštění Mgr. Sýkory zastupování nebyl v řízení o kasační stížnosti nadále zastoupen. NSS proto výrokem II. usnesení ze dne 5. 12. 2018 stěžovatele vyzval, aby ve lhůtě 2 týdnů od doručení usnesení doložil splnění podmínky povinného zastoupení podle § 105 odst. 2 s. ř. s. a předložil plnou moc udělenou advokátovi k zastupování v řízení o kasační stížnosti. Současně stěžovatele poučil o právních následcích nesplnění této výzvy.

[5] Usnesení ze dne 5. 12. 2018 bylo stěžovateli doručeno dne 10. 12. 2018; lhůta pro předložení plné moci advokáta uplynula dne 27. 12. 2018. Ve stanovené lhůtě stěžovatel povinnost dle § 105 odst. 2 s. ř. s. nesplnil, pouze NSS zaslal přípis, ve kterém polemizuje s ústavností této podmínky a navrhuje, aby NSS řízení přerušil a předložil věc k posouzení Ústavnímu soudu. Alternativně navrhuje, aby mu NSS ustanovil nového právního zástupce. Stěžovatel v této souvislosti konstatuje, že souhlasí se zproštěním Mgr. Sýkory jeho zastupováním v řízení o kasační stížnosti, neztotožňuje se však se závěrem NSS, že ztrátu důvěry zapříčinil svým jednáním. Stěžovatel dodává, že během určené lhůty k doložení plné moci advokáta oslovil 15 advokátních kancelářů. Většina se prý vymluvila, že zastoupení nemůže přijmout z důvodu nedostatku času, Česká advokátní komora ani neodpověděla na jeho žádost o přidělení advokáta.

[6] K tomu lze předně uvést, že ústavností podmínky povinného zastoupení advokátem v řízení o kasační stížnosti podle § 105 odst. 2 s. ř. s. se NSS podrobně zabýval již v usnesení ze dne 11. 7. 2012, čj. 1 Ans 3/2012-34. V něm zdůraznil, že účelem § 105 odst. 2 s. ř. s. je zabezpečení odborné právní pomoci, která přispívá k zajištění rovnosti účastníků řízení v tom smyslu, aby některý z nich neutrpěl na svých právech v důsledku neznalosti zejména procesních ustanovení. Kromě toho garantuje povinné zastoupení advokátem vyšší stupeň objektivity stěžovatele, neboť advokát je zpravidla schopen učinit si od věci potřebný odstup a zvolit taktiku odpovídající danému případu. Nezanedbatelná je též role advokáta jako určitého filtru kasačních stížností, neboť dobrý advokát by měl být schopen účastníka řízení poučit o zbytečnosti podání kasační stížnosti v konkrétním případě, je-li již věc prejudikována v neprospěch účastníka nebo není-li z jiných důvodů ani malá šance na úspěch před kasačním soudem. Sledovaný účel § 105 odst. 2 s. ř. s. je proto podle NSS legitimní a rovněž prostředek k němu užitý (institut povinného zastoupení advokátem) je přiměřený tomuto cíli. Ústavnost podmínky povinného zastoupení advokátem nezpochybnil ani Ústavní soud ve stanovisku pléna ze dne 8. 10. 2015, sp. zn. Pl.ÚS-st. 42/15 (ST 42/79 SbNU 637; 290/2015 Sb.) Podmínkou povinného právního zastoupení se zabýval také Evropský soud pro lidská práva, který dospěl k závěru, že tento požadavek není v rozporu ani s Úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod [viz např. rozhodnutí o přijatelnosti ze dne 20. 9. 2011 ve věci *Kryžová proti České republice* (stížnost č. 54337/10)]. NSS proto nepovažuje za důvodné tvrzení stěžovatele o protiústavnosti podmínky povinného advokátního zastoupení a nevyhověl ani návrhu na předložení věci Ústavnímu soudu.

[7] NSS se dále již opětovně nezabýval žádostí o ustanovení advokáta, kterou stěžovatel v přípisu ze dne 27. 12. 2018 alternativně vznáší. V usnesení ze dne 5. 12. 2018, čj. 10 As 212/2018-83, NSS odůvodnil, proč další ustanovení zástupce není opodstatněné (srov. bod [3]). NSS podotýká, že proti tomuto usnesení nejsou přípustné opravné prostředky, a proto se NSS nevyjadřoval ani k polemice stěžovatele s důvody tohoto usnesení.

[8] Na posouzení věci nemohla mít vliv ani skutečnost, že stěžovatelem oslovení advokáti neměli zájem o převzetí právního zastupování. Stěžovatel se sám zbavil možnosti být zastoupen

pokračování

ustanoveným zástupcem a vlastním jednáním se tedy dostal do rizikové situace, že se mu ve stanovené lhůtě nepodaří nalézt vhodného zástupce.

[9] NSS uzavírá, že stěžovatel k výzvě soudu nedoložil ve stanovené lhůtě plnou moc advokáta a nesplňuje tak podmínku povinného zastoupení v § 105 odst. 2 s. ř. s. Nedostatek zastoupení brání pokračování v řízení o kasační stížnosti. Proto NSS v souladu s § 46 odst. 1 písm. a) ve spojení s § 120 s. ř. s. kasační stížnost odmítl.

[10] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti NSS rozhodl v souladu s § 60 odst. 3 věty první ve spojení s § 120 s. ř. s.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e n í** opravný prostředek přípustný.

V Brně dne 10. ledna 2019

Zdeněk Kühn
předseda senátu